

Hundslevvej 10, matrikel 41

Tidligere kådnersted / gartnersted

Augustenborg distrikters skyld - og pante-protokol folio Christine Louise. 197 1421 +

Areal: 1816 - 3 66 3 ha.   = 56,52 tahler reinertrag nettoudbytte.
                  1950 - 3 48 30 ha. = 52,29 tahler reinertrag = nettoudbytte.
                  1970 -

Hundslevvej 10, Gartneri, Lillemølle 1948 - 1952. Det Kgl. Bibliotek.

Hundslevvej 10, Gartneri, Lillemølle 1948 - 1952. Det Kgl. Bibliotek.

Efter opførelsen af kådnerstedets ny grundmurede bygninger i året 1783 som årstallet på stuehuset viser, omtales stedet under folio 197 " Eine eigentymlich bei Kleinmyhle, der dortigen Wassermühle gegenyber belegene Kahtenstelle " Samme bygninger står der endnu i velholdt stand. Kådnerstedet har ligesom vandmøllen i ældre tider tilhørt herremanden, ejeren af Rumohrsgård. Gennem 1800 tallet var kådnerstedet i privat eje, købtes år 1900 atter af ejeren af Rumohrsgård godsejer Clemens vom Romberg.

År 1925 købte den danske stat af godsejeren de tre alsiske storgårde Gammelgård, Vertemine og Rumohrsgård. 1931 blev en del af Rumohregårds jorder udstykket til statshusmandsbrug på Søbo og ved Asserballe station. Samtidig fik nogle småsteder tillægsjord og vandmølle og gartnerstedet i Lillemølle blev til statshusmandsbrug med jordtilliggende efter datidens størrelse på 15 til 20 trd. land efter bonitet.

Om de ældstkendte beboere på Gartnerstedet beretter Christian Knudsen i bind 11.

1. Ernst Gardner i Lillemølle, nævnes 1643.

2. Hans Ervertsen var gartner i Lillemølle 1655 - 1658

3. Jørgen Gardner i Lillemølle boede hir 1659 - 1692

4. Jørgen Friedrich Gardner omtales 1680 - 92.

Han døde 1691, begravet 11. 3. 1692. Jørgen Friedrichs fyrstelig Durchlauchts Gardener til Rumohrsgaard, en yndelig Mand.

Fra 1688 begynder kirkebogføringen i Notmark sogn og her kan følgende oplysninger findes om de familier som har boet her siden den tid.

5. Adam Sigismund Kønig var gardener på Rumohrsgård og boede her i Lillemølle. Efter navnet at dømme var han tilrejst sydfra. Han opholdt sig i Helleved, da han 13. 7. 1691 blev gift med Anna Danielsdatter fra Helleved. Kort efter er han kommet til Rumohrsgård som gartner og boede i Lillemølle, hvor børnene er fødte.

a. Tobias Sigismund Kønig	født 1694, døbt 3 / 10.
b. Jørgen Friedrich Kønig	født 1696, døbt Domini Hellig tre Konge
c. Johann Adam Kønig	født 1699, døbt Domini 4. Advent.
d. Sophia Margaretha Kønig	født 1706, døbt Domini Miohaelis.

6. Hans Gardner Burgwald eller Borgvard findes her som gartner fra 1710. Førinden fandtes han i Haverkilde ved Nørreskoven, da han 27. 7. 1707 blev gift med Margaretha Vortmann. Her fødtes deres første søn.

a. Jørgen Friedrich	født 1708, døbt 4. Advent. De øvrige børn
b. Hans Borgvard	født 1710 i Lillemølle døbt Domini 22. Trinitatis
c. Johann Borgvard	født 1710 i Lillemølle døbt Domini Cantate,
d. Peter Borgvard	født 1712 i Lillemølle døbt Domini 12. Trinitatis.

Hans Borgvard nævnes 1712 og 1733 blandt kådnere i Hundslev i Jordbogen over Rumohrsgårds len og år 1717 betaler han i årsafgift 3 rdl. 9 skil. og i tjeneste penge 4 rdl.

Hans Hansen i Lillemølle døde 1748, begravet 14. 12.

7. Hans Gardener i Lillemølle som formodentlig er en søn af formanden født 1710, kaldes 1751 i fortegnelsen over kådnere i Hundslev Hans Hansen Harvard. Han er blevet gift i perioden fra 1728 til 1743, da der ingen kirkebog findes i Notmark sogn.

Af børnene kendes:

a. Margrethe Sophie	født 1743	døbt 16. 10.
b. Hans Peter	født 1745	døbt Domini 16. Trini
c. Anna Kirstine	født 1748	døbt nr. 31.

Gartner Peter Petersen på Rumohregård.

Chr. Knudsen 12. side 237.

Stammen på Hjortholm blev 1765, efter at der var frasolgt 21 parceller, solgt til Peter Petersen fra Lillemølle. Han var gartner på Hjortholm og havde været gartner på Rumohregård, hvorfor det må antages, at han var fra Hans Peter Kroghs sted ved Lillemølle hvor der fra 1650 - 1800 bestandig boede gartnere til Rumohregård, eller at han har lært gartneriet der. Som gartner har det antagelig været ham magtpåliggende at erhverve gårdens haver.

Ved udparcelleringen og siden i 1766 ved stolestadernes fordeling i kirken, kaldtes han gartner på Hjortholm og betaler en årlig kanon på 217 rdlr. 1767 24. 10. solgte han Hjortholm for 355 rdlr. til Hans Wolf, hvorefter han forlod landet, .

Hans Wolf var født 1716 9 søn af boels - og sandemand Wolf Johannsen og hustru Anne Wolfs i Østerby, som var stamfader til den udbredte slægt. Han havde 3 sønner

1. Christen Wolf født 1714, parcellist og sandemand på Rothenhof i Bøgehoved
2. Hans Wolf født 1716, købte Hjortholm 1767 og solgte den 1768 til forpagter Johannes Brandt på Augustenborg for 3 033 rigsdaler.
3. Christian Wolf født 1722, ejer af faderens gård i Østerby.

8. Peter Petersen var gartner på Rumohregård forud før 1765.

Han blev 31. 10. 1764 gift ned Karen Hansdatter af Hundsløv, en datter fødtes 1765, døbt 6. 3. og fik navnet Anna. Samme år købte han stammen af gården Hjortholm på Kegnes.

9. Hans Jacob Bladt synes at have boet på Gartnerstedet, da hans søn Christen blev født 1771 og døbt Nr. 30, i Lillemølle. Han var fra Lysabild og blev 28. 1. 1771 i Notmark gift med Cathrine Hansdatter. Han har måske købt kådnerstedet, for i henhold til folio 197 a1 Augustenborg distrikters skyld og panteprotokol, som begynder omkring 1790, er stedet efterhånden gået over i privat eje.

10. Carsten Petersen og hustru Wilhelmine Marie Hansdatter boede i Lillemølle, da deres datter Mette blev født 1795, døbt 17.10. Desværre synes kådnerstedet ikke anført ved Folketællingen 1803.

11. Hans Iørgensen Klyhn ejede stedet, da han ifølge folio 197, den 17. 9. 1810 får indprotokolleret et lån på 20 rdlr hos Jacob Mathiesen i Kettingskov.

12. Laues Petersen køber kådnerstedet 14. 3. 1812 for 1300 rdlr.

13. Hans Peter Krogh fra nabostedet art. 29 i Lillemølle køber gartnerstedet 1814 og overdrager stedet til sin datter Maria Krogh og hendes mand Hans Clausen. Maria Krogh var født 1784 i Hundsløv, døbt Domini 4. advent.

Maria Krogh, datter af skipper og kådner Hans Peter Krogh i Lillemølle blev 28. 10. 1808 gift med ungkarl Hans Clausen, født ca. 1785 søn af boelsmand Jørgen Clausen i Hundsløv.

14. Hans Clausen var skibskaptain.

Hans hustru Marie, født Krogh døde 22. 1. 1875, i Lillemølle 90 år.

Deres børn:

- a. Catharine født 1. 12. 1809, tvillingsøster, født i Lillemølle, blev 11. 9. 1829 gift med Mathias Mathiesen. født ca. 1801 i Ulkebøl, nu lærer og degn i Notmark. art. 20 i Notmark. Hun døde 24. 6. 1890, 80 år gl. på fødestedet hos Jes Jørgensen.
- b. Dorothea Sophie født 1. 12. 1809, tvillingsøster, født i Lillemølle. blev 14. 10. 1831 gift med Jørgen Jørgensen, søfarende i Hundslev, senere boelsmand i Hundslev art. 13.
- c. Marie Clausen, født 31. 5. 1813, blev 27. 10. 1837 gift med boelsmand Peter Thomsen på art. 18 i Hundslev som var født 11. 4. 1813.
- d. Elisabeth født 11. 1. 1815, blev 21. 2. 1840 gift med Peter Bladt, 19 år væver, født i Viby den 11. 4. 1822.
- e. Mette Marie født 14. 8. 1818, blev 19. 4. 1849 gift med Jørgen Mathiesen, inste, ungkarl og styrmand, 35 år, i Hundslev art. 46.
- f. Kirstine født 11. 7. 1824, gift.
- g. Lovise født 23. 3. 1829, hun blev 2. 2. 1851 gift med Christen Christensen Haue, født 22. 1. 1817 i Brandsbøl, søn af daværende boelsmand Christen Haue. De overtog hendes fødeted 2. 4. 1851.
- h. Mette Marie født 14. 8. 1818, blev 19. 4. 1849 gift med inste, ungkarl styrmand Christen Petersen, født 1. 1. 1814, søn af inderste Rasmus Peter i Hundslev. Efter hans død blev hun 27. 4. 1862 gift med Jørgen Mathiesen født 11. 7. 1819, søn af boelsmand Mathias Nissen i Stevning. De købte art. 46. kådnerstedet som nu **Jens Christian Hansen** ejer.

15. Christen Christensen Haue blev som foran nævnt, den 2.2. 1851 gift med formanden kådner og skibskaptain Hans Clausens yngste datter Lovise Clausen født 23. 3. 1829, og 2. 4. 1851 overtog de hendes fødested i Lillemølle. Han var født 22. 11. 1817 i Brandsbøl, søn af boelsmand Christen Haue på boet 5, i Brandsbøl, som nu Josepf Derwing ejer og hustru Anne Elenore født Christiansen. Sønnen Christen Christensen Haue havde været soldat, men blev ikke indkaldt han tjente dengang i Havnbjerg præstegård.

Deres børn:

- a. Marie Christensen Haue født 7. 3. 1851 i Lillemølle, hun arvede kådnerstedet.
- b. Anne Elenore Christensen Haue, født 9. 12. 1861, døde 21. 3. 1866 4 år.

Folketælling i Hundslev 1860. instested.

1. Christen Christensen Haue	42 år, født i Havnbjerg sogn inste daglejer
2. Lovise Clausen	31 år, født i Notmark sogn hans kone.
3. Maria Christensen Haue	9 år, født i Notmark sogn datter.
4. Hans Clausen aftægtsmand	92 år, født i Notmark sogn
5. Maria Krogh hans kone	72 år, født i Notmark sogn
- Datteren Anne Elenore født 9. 12. 1861 i Notmark sogn

Aftægtsmand Christen Christensen Haue døde 1885 i Lillemølle. Hans enke Louise Christensen Haue, født Clausen døde 26. 12. 1909 i Frederiksgård art. 82 parcelstedet hos datteren Maria og svigersønnen Jes Jørgensen.

I henhold til fødsesregisteret for Hundslev by har der boet andre familier som indsidder i Lillemølle og det kan ikke med sikkerhed afgøres hvor de har boet.

Væver Peter Bladt og hustru Elisabeths børn fødtes i Lillemølle:

- a. Anne Cathrine født 12. 4. 1841.
- b. Marie født 7. 10. 1842.

Gartner Johann Friedrich Carl Moltmann var gartner på Rumohrsgård, var gift med Cathrine Charlotte, og har boet i Lillemølle 1870 da deres tvillinger fødtes 31. 5. 1870, døbt 24. 7.

- a. Luise Christiane Frederikke og
- b. Anne Marie Charlotte Moltmann Luise gift Timm var senere lærerinde i Notmark, døde 25. 11. 1927 i Augustenborg, hvor hendes fader Moltmann byggede "Parkhotellet".

16, Jes Jørgensen overtog instestedet 1881, da han den 10. 11. 1881 blev gift med formandens datter Maria Christensen Haue, født 7. 3. 1851 Jes Jørgensen var født 1843 i Sjellerup søn af boelsmand Jørgen Mathiesen og hustru Elenore født Jessen i Sjellerup.

Deres børn

- a. Anne Elenore født 14. 3. 1882, hun døde 19. 9. 1882 ½ år.
- b. Christen Jørgensen født 23. 9. 1883. han blev eftermand.
- c. Elenore Jørgensen født 8. 4. 1886
- d. Jørgen Jørgensen født 9.12. 1887
- e. Hans Jørgensen født 25. 4. 1892.

Onkring 1900 solgte Jes Jørgensen instestedet i Lillemølle.

17. Rumohrgårds lodsejer Clemens von Romberg købte stedet som herefter benyttedes som bolig for arbejdere på Herregården.

Jes Jørgensen købte derefter parcelstedet i Fredertkshof, som kaldes "I e Koffel " art. 82 af Helved, som nu ejes af Jørgen Nissen.

Her døde Jes Jørgensen 7. 7. 1909, 66 år i Frederiksgård. Hans Svigermoder aftægtsenke Louise Christensen Haue, født Clausen døde 26. 12. 1909 samme sted 80 år gl.

Enke Marie Jørgensen, født Haue døde 1. 9. 1930 samme sted 79 år.

Jes Jørgensen havde købt 14 tdr. land af Rudolfs - senere Linds boet i Helved art. 7. og lagt til parcelatedet.

Stedet blev 1912 overtaget af sønnen Christen Jørgensen født 23. 9. 1883.

I året 1924 gik Clemens von Rombergs storgårde på Als med til hørende ejendomme i arv til sønnen.

18. Godsejer Gisbert von Romberg, som året efter solgte gådene Gammelgård, Vertemine og Rumohrsgård til den danske stat. År 1931 blev en del af Rumohrsgårds jorder udstykket til nye statshusmandsbrug på Søbo og ved Asserballe station. Samtidig fik flere mindre steder tillagt jord, så de blev til statshusmandsbrug med et Jordtilliggende på 15 - 20 tdr. land..

Gartnerstedet fik tilsvarende tillægsjord og erhvervedes af:

19. Hans Hansen, han var født 18. 12. 1892 i Bro søn af landmand Hans Hansen og hustru Magrethe født Christensen i Bro på art. ? Blev gift med Kirstine Kock, født 29. 6. 1901 datter af forpagter Nis Nissen Kock.

20. Christian Petersen overtog husmandsstedet 1961.